

Riktlinje för Finansförvaltning

Syfte

Syftet med riktlinjen är att den skall vara ett styrinstrument och beskriva hur Region Kalmar län skall agera i sin likviditets- och skuldförvaltning.

Omfattning

Den övergripande målsättningen är att vid varje tillfälle säkerställa betalningskapaciteten för Region Kalmar län.

Ansvar

Regionstyrelsen, chefer och medarbetare i Region Kalmar län.

Riktlinje

Ansvarig för dokumentet är Ekonomidirektör, Regionstab Ekonomi.

Dokumentet ska revideras och följas upp löpande med hänsyn till aktuella förhållanden i Region Kalmar län.

1 Innehållsförteckning

2	Inledning	3
2.1	Bakgrund	3
2.2	Syfte	3
2.3	Mål.....	3
2.4	Ansvar och befogenheter	4
2.4.1	Regionfullmäktige:.....	4
2.4.2	Regionstyrelsen:	4
2.4.3	Regiondirektören:.....	4
2.5	Rapportering.....	4
3	Likviditetsförvaltning	5
	Bakgrund.....	5
3.1	Likviditetsplanering	5
3.2	Risk	5
3.2.1	Ränte- och kursrisker	5
3.2.2	Kreditrisk	5
3.2.3	Motpartsrisk	5
3.2.4	Emittentrisk	6
3.2.5	Valutarisk	6
3.3	Placeringsbara medel	6
3.4	Tillåtna värdepapper och instrument.....	6
3.5	Motparter	7
3.6	Förvaltare.....	7
3.7	Etisk Hänsyn.....	7
4	Skuldförvaltning	7
4.1	Upplåning allmänt	7
4.2	Kredit- och ränteförfall.....	8
4.3	Leasing	8
5	Bilaga 1	9
6	Bilaga 2: Ordlista	10

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Region Kalmar läns medel måste förvaltas i enlighet med kapitel 8, 2§ Kommunallagen, ”Kommunerna och landstingen skall förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses.”

Region Kalmar läns finansförvaltning är uppdelad i tre huvudområden:

- Likviditetsförvaltning
- Skuldförvaltning inklusive leasing
- Långsiktig kapitalförvaltning (sköts av Kalmar Läns Pensionskapitalförvaltning AB)

Den långsiktiga kapitalförvaltningen sköts av Kalmar Läns Pensionskapitalförvaltning AB org. nr. 556530-6460. Region Kalmar län är delägare i bolaget tillsammans med merparten av länets kommuner och där förvaltas ägarnas avsättningar för pensionsändamål. Placeringarna styrs av en placeringspolicy som fastställs på bolagets årsstämma varje år och omfattas därför inte av denna riktlinje.

2.2 Syfte

Riktlinjer för finansförvaltning är ett styrinstrument och beskriver hur region Kalmar län skall agera i sin finansförvaltning.

Riktlinjerna för finansförvaltningen ska även vara ett hjälpmedel för de personer, såväl internt som externt, som arbetar med finansförvaltningen. Genom att ansvar, regler, risknivåer och befogenheter definieras och förtydligas ges förutsättningar för ett korrekt och effektivt beslutsfattande.

2.3 Mål

Den övergripande målsättningen är att leva upp till Kommunallagens krav att vid varje tillfälle säkerställa betalningskapaciteten för Region Kalmar län. Förvaltning av Region Kalmar läns medel ska därtill ske med beaktande av kredit- och marknadsrisker samt etisk hänsyn.

Vidare gäller att region Kalmar Läns medel placeras så att en god avkastning uppnås samtidigt som en fullgod säkerhet säkerställs.

2.4 Ansvar och befogenheter

Ansvaret för region Kalmar läns finansverksamhet fördelas mellan regionfullmäktige, regionstyrelsen och regiondirektören.

2.4.1 Regionfullmäktige:

- Ansvarar för att förvaltningen sker enligt gällande lagar
- Fastställer och beslutar om förändringar i riktlinjer för finansförvaltningen
- Fastställer årligen i samband med beslut om regionplanen budgetlimit för nyupplåning och total låneram

2.4.2 Regionstyrelsen:

- Säkerställer, utvärderar och kontrollerar att förvaltningen sker i enlighet med riktlinjer för finansförvaltningen.
- Ansvarar för Region Kalmar läns finansiella förvaltning och fastställer fördelning av ansvar och beslutanderätt.
- Rapporterar finansförvaltningens status och utveckling i delårs- och årsrapportering till fullmäktige.
- Ansvarar för den interna kontrollen.
- Beslutar om upplåning inom de ramar som fullmäktige fastställt.

2.4.3 Regiondirektören:

- Har det övergripande ansvaret för tjänstemannaförvaltningen.
- Ansvarar för att Region Kalmar län har en väl fungerande finans- och intern kontrollfunktion.
- Att årligen utvärdera och vid behov föreslå lämpliga förändringar.
- Ansvarar för att det löpande arbetet utförs i linje med riktlinjer för finansförvaltningen.

2.5 Rapportering

- Rapportering till regionfullmäktige sker i delårsrapporter och årsredovisning
- Rapportering till regionstyrelsen sker regelbundet under året
- Omgående rapportera avvikelser från riktlinjerna eller om extraordinära händelser inträffar.

3 Likviditetsförvaltning

Bakgrund

Region Kalmar läns betalningsberedskap är beroende av tillgången på likvida medel, det vill säga tillgångar som snabbt kan nyttjas för betalning. Syftet med likviditetsförvaltningen är att säkerställa att sådana tillgångar alltid finns tillgängliga.

3.1 Likviditetsplanering

Region Kalmar Läns likviditetsplanering ska ligga till grund för betalningsberedskapen på kort och lång sikt samt utgöra underlag för beslut om placering av likvida medel.

Likviditetsplaneringen ska upprättas så att fullgod betalningsberedskap och likviditetshantering inom region Kalmar län säkerställs.

3.2 Risk

Finansiella placeringar innebär som regel ett risktagande. Även en passiv förvaltning innebär en risk då inga åtgärder vidtas för att parera eller minimera risker. Genom att Region Kalmar län bedriver en aktiv finansförvaltning skapas möjligheter till en rationell riskhantering med beaktande av kostnadseffektivitet.

Region Kalmar läns förvaltning ska präglas av lågt risktagande.

3.2.1 Ränte- och kursrisker

Med ränte- och kursrisk avses risken att värdet på placeringsbara tillgångar utvecklas på ett för Region Kalmar län ogynnsamt sätt vid förändring av det allmänna ränteläget eller på annan marknad än räntemarknaden om exponering finns mot denna. Ränterisken beror främst på löptiden och räntebindningstiden.

3.2.2 Kreditrisk

Med kreditrisk i kapitalförvaltningen avses risken att Region Kalmar län inte erhåller betalning enligt överenskommelse och/eller gör förlust på grund av motparts oförmåga att infria sina förpliktelser. Kreditrisken kan delas upp i motpartsrisk och emittentrisk.

3.2.3 Motpartsrisk

Då Region Kalmar län anlitar förmedlare för köp och försäljning av finansiella instrument har förmedlaren att utföra uppdrag med viss innebörd. Om förmedlaren brustit i sitt sätt att utföra uppdraget och om Region Kalmar län därför går miste om ekonomiska värden uppstår ersättningskrav på förmedlaren. Risken för att sådant krav inte infrias utgör en form av motpartsrisk.

En annan form av motpartsrisk sammanhänger med ingångna kontrakt i finansiella instrument som antingen avser avräkning mot ränta, valutakurs, index eller annat värde eller möjlig framtida leverans. Om Region Kalmar län ingått sådant kontrakt uppstår krav på motparter i kontrakten. Risken av att sådana kontrakt inte infrias utgör en annan form av motpartsrisk, som i hög grad är beroende av affärens s.k. avveckling.

3.2.4 Emittentrisk

Med emittentrisk menas risken för att ett värdepapper förlorar i värde på grund av att utgivaren av värdepappret inte kan infria sina förpliktelser i tid, bara delvis eller inte alls.

Placeringslimiter med avseende på kreditrisk framgår i bilaga 1.

3.2.5 Valutarisk

Vid transaktioner där betalningen sker i annan valuta än svenska kronor uppstår en valutarisk. Valutarisk kan dels uppstå genom kommersiella och finansiella in- och utbetalningar i främmande valuta (flödesexponering). Dels genom att lån eller placeringar görs i annan valuta än svenska kronor (balanssexponering).

Inom likviditets- och skuldförvaltningen ska ingen valutarisk förekomma. Alla finansiella transaktioner i utländsk valuta terminssäkras eller swappas till svenska kronor.

3.3 Placeringsbara medel

Region Kalmar läns likviditet kan svänga ganska kraftigt under kort tid. Vid uträknande av de placeringsbara medlen så skall hänsyn tas till följande händelser:

- Maximalt belopp på koncernkontot föregående kalender år
- Lägsta belopp på koncernkontot föregående kalender år
- Likviditetsbuffert på koncernkontot
- Eventuella större kända utbetalningar/inbetalningar innevarande år

Sammanställningen avseende placeringsbara medel skall upprättas månadsvis i efterskott och godkännas av ekonomidirektören.

3.4 Tillåtna värdepapper och instrument

Placering får ske genom:

- Bankinlåning
- Räntebärande värdepapper enligt sammanställning i bilaga 1
- Strukturerade placeringsprodukter med 100 procents kapitalskydd av nominellt belopp på slutdagen.
- Värdepappersfonder med räntebärande instrument

Placering i derivatinstrument, aktier eller värdepappersfonder med aktier som underliggande placering och alternativa tillgångar är ej tillåtna i Region Kalmar läns likviditetsförvaltning.

Placeringarnas löptider ska anpassas efter likviditetsflödet i upprättade prognoser samt prognoser om ränteutvecklingen. God likviditet ska säkerställas genom placeringar i tillgångar som kan omsättas snabbt utan betydande kursförlust. Den genomsnittliga durationen får inte överstiga 3 år.

Vid investering i strukturerade placeringsprodukter gäller att den strukturerade placeringsprodukten är registrerad hos Euroclear Sweden AB (tidigare VPC AB). Vidare ska

emittenten antagit den Branschkod för strukturerade placeringsprodukter som utarbetats av Svenska Fondhandlarföreningen (se www.fondhandlarna.se/struktprod).

Underliggande tillgångar som tillåts är aktier, aktieindex, räntor, ränteindex, valutor, valutaindex, råvaror, råvaruindex, krediter samt kreditindex.

Om det i den löpande hanteringen av Strukturerade Placeringsprodukter finns möjlighet att ”låsa in” en viss uppgång i marknadsvärdet utan stora transaktionskostnader eller försämrade villkor skall detta tillåtas.

Om en strukturerad placeringsprodukts marknadskoppling faller så kraftigt att en återhämtning till positivt värde bedöms som osannolikt under produktens återstående löptid kan produkten avskiljas (säljas). Avsikten är att få större möjlighet att arbeta aktivt för att skapa värden även i fallande marknader. Samtidigt innebär detta att en placeringsförlust realiserar

3.5 Motparter

Köp och försäljning av värdepapper och valutor ska göras via etablerade finansiella institutioner. Godkända motparter är:

- Svensk bank, värdepappersinstitut eller annat finansiellt institut med tillstånd från Finansinspektionen samt står under dess tillsyn.
- Utländsk institution som har tillstånd liknande det som anges under punkten ovan

Transaktioner skall ske enligt principen betalning mot leverans. Undantag är tillåten vid tillfällen när annat förfarande är normalt, såsom nyemissioner.

3.6 Förvaltare

Förvaltning skall ske internt på finans/ekonomifunktionen under ledning av ekonomidirektör.

3.7 Etisk Hänsyn

Region Kalmar län ska kännetecknas som en ansvarsfull investerare, vilket bland annat innebär att hänsyn till långsiktigt hållbar utveckling ska tas vid alla investeringsbeslut.

Investeringar tillåts inte i företag som uppenbart bryter mot de internationella konventioner som Sverige har undertecknat.

Region Kalmar län ska undvika placeringar i företag eller företagsgrupper där en betydande del av verksamheten/omsättningen kommer från produktion av alkoholvaror, pornografi, tobaksprodukter, oljeprodukter eller vapen. De etiska kriterierna ska tillämpas oavsett om förvaltningen sker i Region Kalmar läns egna regi eller extern förvaltning.

4 Skuldförvaltning

4.1 Upplåning allmänt

Vid behov av extern finansiering skall Region Kalmar läns upplåning ske till lägsta möjliga kostnad med beaktande av likviditetssituation och behov, rådande och förväntat ränteläge samt planerad investeringstakt. Upplåning ska ske till betryggande säkerhet och upplåning i spekulativt syfte är inte tillåten.

Region Kalmar läns totala upplåning får ej överstiga den budgeterade upplåningen, utan undantagsvis vid tillfällig likviditetsbrist.

4.2 **Kredit- och ränteförfall**

Vid större och/eller längre upplåningsbehov ska lånestocken differentieras avseende både kredit- och räntebindningstid.

4.3 **Leasing**

Med leasing avses alla Region Kalmar läns avtal om hyra av lös egendom. Inom Region Kalmar län gäller stor restriktivitet beträffande leasing då finansiering normalt kan erhållas på annat och mer förmånligt sätt. När Region Kalmar län ingår ett leasingavtal skall det säkerställas att det finns ett rimligt restvärde på egendomen vid avtalstidens slut.

Avtal får endast tecknas enligt särskild delegation.

5 Bilaga 1

Placeringsbara medel får enbart investeras i motparter/kreditrisker enligt nedanstående lista:

Motpart Räntebärande värdepapper	Max andel Emittentkategori	Max andel Emittent %
A) Svenska staten eller av svenska staten garanterade värdepapper	100%	100%
B) Svenska kommuner och Landsting	100%	100%
C) Svenska banker och bostadsfinansieringsinstitut med lägst rating A- /A3 *)	100%	50%
D) Företag med rating om lägst BBB / Baa2 *)	50%	10%
E) Svenska företag utan rating	20%	10%
F) Andra stater eller av motsvarande garanterade värdepapper med lång rating om lägst A / A2	30%	10%
Övriga placeringar		
strukturerade kapitalskyddade placeringsprodukter med rating om lägst A / A2 för emittenten *)	40%	100%

*) Rating från Standard & Poors eller Moody's Investor Service ligger till grund för bedömningen av kreditrisk. Emittenten/värdepappret ska i förekommande fall vara kreditvärderat av minst ett av dessa institut. Vid split rating ska lägst rating tillämpas.

6 Bilaga 2: Ordlista

Betalningsberedskap: Uttrycks i antal dagar. Beräknas som likvida medel, inklusive outnyttjad avtalad checkräkningskredit och lånelöften, i förhållande till genomsnittlig driftskostnad per dag (= summa utbetalningar per dag räknat som ett genomsnitt de senaste 12 månaderna). Ett mått på hur länge befintliga medel räcker om inga nya medel tillförs.

Derivatinstrument: Ett instrument vars värde baseras på och följer värdet på ett underliggande värdepapper, t ex statsskuldsväxlar eller aktier. Exempel på derivatinstrument är optioner och terminer.

Duration: Kan beskrivas som en obligations vägda genomsnittliga återstående löptid. Måttet beskriver obligationens räntekänslighet, dvs. hur mycket priset på obligationen ändras när räntenivån ändras med en procentenhet. Durationen bestäms av obligationens och kupongernas återstående löptid, kupongernas storlek samt räntenivån. Durationen för en s.k. nollkupongare är lika med dess löptid och för en kupongobligation lägre än dess löptid.

Emittent: Utgivare av finansiella instrument.

Index: Mått på en marknads eller delmarknads värde. Benämns även benchmark/jämförelseindex och används som jämförelseobjekt för en portföljs avkastning och utveckling. Benchmark kan vara något specifikt marknadsindex eller kombinationer av index.

Likvida medel: medel på depåkonto, bankräkning (tillgodohavanden på bank) och dagsinlåning. Övrig tidsbunden inlåning hänförs till räntebärande värdepapper.

Likviditet: Kortsiktig betalningsförmåga, det vill säga förmåga att i tid fullgöra sina betalningsförpliktelser. Beräknas som omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder och uttrycks i procent. Även benämning för kassamedel. Mått på omfattningen av handeln, eller omsättningen, i ett instrument eller på en marknad.

Limit: Risknivå som begränsar innehav av finansiella instrument.

Löptid: Den tid som återstår till ett värdepappers förfall.

Marknadsvärde: Värdet av en tillgång (eller portfölj) till kapitalmarknadens rådande prisnivå.

Obligation: Skuldebrev med löptid över ett år.

Option: Avtal som ger innehavaren rätten - men inte skyldigheten att köpa (köption) eller sälja (säljoption) en viss tillgång till ett förutbestämt pris under en viss förutbestämd tidsperiod. Utfärdaren av optionen har skyldighet att sälja (köption) eller köpa (säljoption) tillgången.

Portfölj: En förmögenhet som är placerad i olika tillgångar.

Rating: Av kreditvärderingsinstitut gjord bedömning av sannolikheten för att en skuld kommer att regleras på överenskommen tidpunkt.

Ränterisk: Är risken att värdet på räntebärande tillgångar och skulder förändras på ett ofördelaktigt sätt när marknadsräntan ändras.

Strukturerade placeringsprodukter: Instrument konstruerade att följa utvecklingen för en underliggande tillgång, till exempel en aktie, index, råvara, valuta eller dylikt.

Swap: Ett avtal om byte av villkor, exempelvis rörlig ränta mot fast ränta, valuta 1 mot valuta 2 osv.

Termin: Ömsesidigt förpliktigande avtal mellan två parter om köp och försäljning av en viss mängd av en viss vara med likvid vid en bestämd framtida tidpunkt. Exempel på sådan termin är aktie-, ränte- och indextermin.

Valutarisk: Valutarisk innebär att en förändring av den svenska kronans kurs gentemot andra valutor påverkar finansnettot negativt. Risken uppstår främst vid placering eller upptagande av lån i utländsk valuta.

Ändringshistorik

Datum	Ändring	Utförd av
2013-09-25	Beslutad av Landstingsfullmäktige	Göran Andersson
2019-02-19	Riktlinjen införd i Region Kalmar läns nya mall för riktlinjer	Göran Andersson